

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház

Egyes szám ára 6 fillér.

Vármegyei telefonszám 38.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félre . . . 5 kor., egy óra . . . 85 kor.
Nyilttér soronként 25 fillér

Az engedékenység határai.

A függetlenségi párt a parlament túlnyomó nagy többségét képezi. Az alkotmányosság alapelve szerint az ország kormányzása tehát csak ennek bizalmával és támogatásával vihető keresztül.

Igaz, hogy a mai kormányzat nem kizárólag a függetlenségi többségre támaszkodik és hogy a fennálló koalícióhoz tartozó más kisebbségi pártok is a kormány támogatói közé sorakoznak, de azért a maihoz hasonló elbánást soha a világon egyetlen parlamenti többség sem tűrt még el.

Elvárni egy többségtől, hogy a kormányzatot támogassa, annak minden ódiáját nyakába vegye és amellet eltűrje azt is, hogy saját kerületeiben maguk a kormány közegei üldözzék és mandátumaitól azok iparkodjanak őt erőszakkal és terrorizálással megfosztani: ez már csakugyan több annál, amit bármely párt is megengedhetők tarthat magával szemben.

Ami most megtörténik kicsinyben, talán izlelítő gyanánt, az történhetik meg nagyban az általános választásoknál.

A belügyminiszter bizonyára távol áll az ilyen eljárástól. Illojális cselekedetre ő sohasem volna képes. De mégis látjuk,

hogy tulbuzgó közegek az ő intencióit félelmagyarazzák. Azt hiszik, hogy a 67-es alap reaktíválásának az is egyik eszköze, hogy a függetlenségi pártot az eszközök minden válogatása nélkül, ahol lehet, saját kerületeitől meg kell fosztani.

A függetlenségi párt teljesen magára van hagyatva küzdelmében. Nem rendelkezik a védekezés semmiféle eszközével. A régi korrupit érdekcsoportok pedig tovább szövik hálójukat és vissza akarják szerezni alattomos munkájukkal régi pozíciójukat.

A függetlenségi párt nem akar senkitől és semmiféle kedvezést. De tisztában akar lenni a helyzettel. Az-e csakugyan a törekvés, hogy a függetlenségi pártot lejárassák? A nehéz problémák megoldásának minden keserűségét reá zudítsák a pártra és akkor egy koncentrált támadással annak többségét és döntő erejét megsemmisítsék?

Balgaság volna azt hinni, hogy a függetlenségi pártot vak-ság, vagy gyámolatlanság szállta meg. A lojalitás, amelyet tanusított, nem jelenti azt, hogy eltűrje az élete és fennállása ellen intézendő támadásokat.

A függetlenségi párt tudja, hogy mivel tartozik a nemzetnek. Évtizedes küzdelem után kivivta végre, hogy a nemzet nagy többségének akarata sza-

badon megnyilatkozhasson. Elfoglalta azt a helyet, amelyről a parlamenti többség erejével irányíthatja a nemzet sorsát a függetlenség nagy céljai felé.

A történelem előtt soha le nem törölhető szégyenfolt esnék a függetlenségi párton, ha most vétkes könnyelműséggel, rövidlátással és botoran a nemzetet a függetlenségi irányzattól eltéríteni engedné. Sem kishitűség, sem pártoskodás kedvéért ez a párt az ő hatalmát, mely a nemzet történelmi őseréje, megsemmisíteni nem engedheti.

Tud lojális lenni a párt a legvégső fokig, de tud akarni is. Bele tud vágni erős kézzel a kontárok munkájába, amelyek tulbuzgósággal, éretlenül törnek a függetlenségi párt élete ellen. Megalázni és lekisebbiteni a párt nem fogja magát engedni. Éreztetni fogja, hogy egy parlamenti többség sehol sem arra való, hogy a kormányzati hatalomnak egyes alantasabb közegei, megbízóik intencióit félreismerve, kényük-kedvük szerint rugdalózhassanak és sértegethessék a parlamenti többség önértetét és az alkotmányos rend követelményeit.

Az ilyen közegeknek nincs helyük abban a kormányzati rendszerben, amely az egymás intencióinak megbecsülésén alapszik.

Politika.

Az új horvát képviselők számaránya. A horvát választások eredménye most már teljesen tiszta képet adja a pártok számarányának. E szerint a szerb-horvát koalíció 55 mandátumot kapott (azelőtt volt 38 kerülete), a Starcevic-párt 24, a kormánypárt 2, a radikális szerbek 2, a parasztpárt 2 képviselővel rendelkezik, 5 kerületben pedig pótválasztás lesz. Nikolics Vladimir (koalíció) 3, Starcevic Dávid és Horvát Sándor (Starcevic-párt), végül Popovic Dusan (koalíció) 2-2 mandátumot nyertek. E szerint még 5 kerület kap új képviselőt második választás, 5 pedig pótválasztás útján. Összesen tehát tíz kerületben lesz még képviselőválasztás.

Békésmegye a városok kongresszusán.

Kohn Dávid memoranduma.

A legutóbbi vármegyei közgyűlés egyik jelentős tárgya volt a földadó-reform ügyében kidolgozandó memorandum, amelyet az e végre kiküldött bizottság Kohn Dávid előadó javaslata alapján szerkesztett meg. A nagy gonddal és alaposággal készült memorandumot annak idején részletesen ismertettük, valamint azt is megírtuk, hogy azt a megyegyűlés is beható tanácskozás után magáévá tette.

E memorandum, amely tehát most már Békésmegye törvényhatóságá-

Ali Pou-Pou igényei.

Tavaly találkoztam valami monsieur Dumonttal egy nagy music-hallban.

Az ilyen ismeretséget hamar elszalasztja az ember. Ugy eltűnnek mellőlünk a szomszédok, mint a színpadon a jelenetek. (A szomszédnőkről nem beszélek, ha ők eltűnnek, bizonyára van okuk rá, s aztán egy óra múlva úgy is megjelennek.) Ő is, mint én, a dolei pátéreknl tanult. Egy csomó nevet hadart el biznyságul.

A gyerekkori barátság valami camarade-hangot teremt rögtön az első találkozásnál. Persze a címünket is megadtuk egymásnak.

Szóval, egy reggel az inasom névjegyet hozott be, amelyen Dumont állt.

Egyáltalán nem gondoltam a kávéházi barátomra s a sok Dumont közül egyet sem vártam.

Rámordultam Francoisra.

— Ismered? . . . Milyen ember?

— Először látom itt, uram.

— Miféle, milyen az arca?

— Barna ur, elég kicsi, olyan harminc-negyven éves.

— Mond meg neki, hogy bizo-

nyára csalódik. Nem emlékszem a nevére sem.

Lehet, hogy valami vigéc, aki a nyakamba akar sózni valamit, bort, vagy könyvet. Ki nem állhatom az ismeretlen látogatókat.

Francois megjelent.

— Az az ur azt állítja, hogy nagyon jól ismeri őt a nagyságos ur.

Nem voltam soha poseur, — a szalonba mentem. Már ott várt a vendég, — Folies-Légéres-beli ismerős.

Beléptemkor kitérte karjait s mosoly lebegett ajkán. Kijelentette, hogy nagyon sajnálja, hogy zavar.

Egy kis gunynyal megvigasztaltam, hogy nagyon örülök a szerencsének.

— Azért jövök, kedves uram, kedves barátom, engedje meg, hogy így szólítsam, hiszen együtt koptattuk a jó pátéreknl a padot. Azért jövök, hogy szerencsét hozzak önnek.

— Szerencsét? — feleltem nem valami barátságosan. — Miből gondolja, hogy nekem szerencsére van szükségem?

Nevetve szólt:

— Persze, tudom, hogy nincs szüksége, hogy a szerencse után fusson, hiszen az rohan ön után.

S ezzel hozzáfogott bőségesen elmondani, hogy ő fölfedezett egy nagy titkot, valami nagy dolgot, a melylyel tömérdek pénzt lehet keresni. S az én emberem szépen az asztalhoz lépett, kivett zsebéből egy csomó apró papírszeletet és ráöntötte.

— Fölfedeztem, — szólt titokzatos hangon — hogy lehet csálhatatlanul nyerni a rouletten.

A szeme közé nevettem. Ez hát a nagy titok.

— Oh, — mondotta az én ex-barátom, akit én huszonöt éve elfelejtettem már — én nem akarom eladni, csak éppen egy barátomnak hasznára lenni vele . . . s rögtön önre gondoltam.

— Nagyon lekötelez — szóltam — én nem vagyok játékos.

— Oh, nem kell hozzá, csak legfeljebb tizezer frank.

— A roulettenban százezer esély és variáció van, azt nem lehet kiszámítani.

— Oh, az én módszeremmel egészen bizonyos.

— Én csak egy dologban vagyok bizonyos, abban, hogy az ön kombinációi ép olyan csalékonyak, mint minden éféle terv, amit valaha valaki kieszelt.

Látogatóm véghetetlen fölénnyel biccentett fejével, mint mikor olyan emberrel beszélünk, akinek sejtelve sincs a tudományról.

— Nézze a kalkulussaimat, — szólt, szétterítve papírjait . . . — Ah! ha én el akarnám adni a titkomat.

— Csak adja el.

— Már hallatlan összegeket utasítottam vissza. Legalább egy milliót. Ezzel minden bankot szétugratok.

— Eh, mit! — feleltem s nagyon megörültem, hogy kifizethetem az ipsét. — Az ön titka nem ér többet az Ali Pouken bolhájánál.

A barátom majd hanyattesett a kijelentésemre.

— Oh, azt el kell mondanom. Pompás kis história. Hallja csak.

S gyorsan hozzáfogtam.

— Volt egy öreg tudós, valami doctor van Pucette, aki arra szentelte az életét, hogy csodabogarakat gyűjt.

Egyszer Marokkóban meglátott egy vén arabsot, Ali Poukert, akit csak Ali-Pou-Pounak neveztek, mert — mert örökké vakaródzott.

A vén tudós megállott előtte, a jó öreg külföldi (belga volt a derék van Pucette) s elnézte az arabust.

Elhatározta, hogy szaporítja a gyűjteményét.

nak javaslata, mint a következőkből kitűnik, már is országos jelentőségű sikert aratott, amidőn két nappal a megyegyűlés után azt a városok kongresszusa is magáévá tette. E jelentős esemény lefolyása a következő volt:

Budapest főváros tudvalevőleg az ország összes törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsu városait az adóreform ügyében, — mint amely a városok háztartását és az adófizető polgárok érdekét is súlyosan érinti, február végére a fővárosba országos kongresszusra hívta össze. Csaknem az összes városok és kívülök a kereskedelmi és iparkamarák is küldöttek képviselőket a kongresszusra, amelyen 44 országgyűlési képviselő is részt vett. A meghívottak között volt Gyula rendezett tanácsa városa is, melynek tanácsa Kohn Dávid városi képviselőt kérte fel, hogy a várost a kongresszuson képviselje.

Kohn Dávid megbízatásához képest részt is vett a kongresszuson és a főváros által tett és a lapokban is ösmertett határozati javaslatnak a földadó reformjára vonatkozó részével szemben, amely nagy vizsztatetszést keltett a kiválóan földműves városok küldötteiben és majdnem nyílt szakadást okozott volna az agrár- és merkantil-csoportok között, Békésvármegyének két nappal előbb tartott közgyűlésében az értékalakoztatásra vonatkozó határozatát terjesztette elő javaslatként, amely javaslatlall — amelynek indoklására Kohn Dávid feszült figyelem és növekedő érdeklődés mellett háromnegyedórás beszédet mondott — azonnal szolidaritást vállaltak az agrár városok. E mellett azonban mint igazságos megadóztatási módban, megnyugodtak abban és magukévá tették azt a felvidéki városok küldöttei és a kamarák képviselői is. A kongresszuson elnöklő Bárczy István polgármester, ennek folytán

— Adjon el egyet azokból az apró állatkákból, amik ott nyüzsögnek a bőrén.

Az arabus gesztust vágott ki, aztán kinyitotta burnusait, benézett a mellére s ujhegygyel kicsipett egy hatalmas, kövér bolhát s csinosan odanyújtotta.

A tudós kivett zsebéből egy vas-kos rézsoust s oda akarta adni.

Az arab megrázta a fejét.

— Négy sous az ára.

A tudós nem volt hozzákészülve ekkora igényekhez. Szépen visszadugta a zsebébe a sous-t és rábámult az arabra.

Az öreg arabus megvetően nézte végig szemé szögletéből.

— Lelkemre és Allahra, négy sous, vagy semmi, — szólt, — felőlem elmehetsz.

És hogy a belga nem sietett előszedni a souskat, szépen visszatette keblébe a bolhát s királyi léptekkel elment. De azt még visszakiáltotta:

— Gyaur, kutyafattya...

— Ez az, uram. Ez az ön bolhája szintén ilyen értékű kincs.

A látogatóm összetette a papírjait, zsebetette s hidegen bólintva fejével, királyi léptekkel távozott.

Fernand de Courtivron.

a fővárosi határozati javaslatnak a földadóra vonatkozó részét elejtve, maga is Kohn Dávid javaslatának elfogadását indítványozta, mihez a kongresszus élénk helyeslések között hozzájárult és azt a kongresszus határozatává avatta. A főváros határozati javaslatának a többi adónemekre vonatkozó részei egyhangulag elfogadtattak.

A csabai vásár bűnkrónikája.

Előzetes razzia. — Működnek a cigányasszonyok. — Két ellentét. — Egy kitűnő házaspár. — Halál a sátrak között.

Az elmúlt hét utolsó napjaiban zajlott le a csabai országos vásár, amely ez alkalommal is nemcsak a becsületes iparos embereknek, kereskedőknek és venni szándékozókknak, hanem a professzionatus tolvajoknak, betörőknek és szélhámosoknak jókora tömegét csábította a község vendégszerető falai közé.

Az ideai vásár nagyobb bűncselekményekben nem igen bővelkedett, amiben nagy része van a rendőrség erélyes és buzgó működésének. Mindazonáltal természetesen a bűnkrónikában most is volt elég sok érdekes eset, amelyekből az itt következőket halásztuk ki.

A csabai rendőrségnek helyes taktikája, hogy már a vásárt megelőzőleg iparkodik preventív intézkedésekkel elejét venni a nagyobb és tömegesebb bűntetteknek, amit leginkább azáltal ér el, hogy már az előző napokban razziát tart a vásárra érkezett idegenek között.

Nincs rá eset, hogy ne kerüljön közöttük egy csomó notórius, ismert bűntettes, akiket aztán rögtön lefognak s addig el sem eresztenek, míg csak a vásárnak hire-hamva sincs. Most is vagy 15 ilyen alakot tartóztattak le — jobbára cigányokat — s minden erősködésük és esküdözésük ellenére gondosan elhelyezték őket a kóterben. Ez az intézkedés a legnagyobb mértékben elősegíti a bűntettek jelentékeny csökkenését.

A vásárra elfogottak legnagyobb része nő. Így mindjárt az első napon hat cigányasszonyt fogtak el; valamennyi ismert zsebtolvajnö volt. Háromra: Balog Klárára, Balog Juliannára és Lakatos Borbálára nem lehetett semmit bizonyítani, ezeket egyszerűen mint csavargókat eltoloncolták, ellenben Mohácsi Terézt, Mohácsi Rózát és Nagy Esztert tetten érték, amidőn Filyó Mátyásné csabai asszony erszényét ki akarták lopni. Ezeket átadták a járásbírósnak.

A vásári tolvajok sorában érdekes két alak Timár Mari és Such Mihályné. Két ellentét. Az egyik, Timár Mari tehetséges kezdő, alig 13 éves kis lány, de azért Erdélyi Mór bádógostól oly ügyesen elcsent néhány bádógedényt, hogy a lopást csak

akkor vették észre, mikor ő már messze járt. Azonban a rendőrségnek mégis sikerült a vasúti állomáson elcsipni őt.

Viszont Such Mihályné a csabai vásári tolvajnök nesztora. Már 74 éves, de azért nincs az a vásár, a melyiken ki ne próbálná a szerencsét. Szegény öreget minden alkalommal tetten érik, de ő csak nem akarja belátni, hogy ezen a pályán már nincs mit keresnie. Most is rajta ütöttek, amikor a Kossuth-téren egy fűzfából font kosarat akart elemelni.

Bocsor Togyer és a vele vadhá-zasságban élő Hannesz Julianna nagy szerencsével operáltak egy-ideig. Jártak-keltek a vásárban, alkudtak jobbra-balra, hanem mindenünnen elcsentek holmi apróbb dolgokat. Mire a rendőrök észrevették garázdálkodásukat és elfogták őket, már a legkülönbözőbb holmikkal, cipőkkel, ridiküllal, gyöngyökkel, vásznakkal stb. voltak tele.

Egy tragikus haláleset is történt a vásárban. Zsilák Mátyás 50—60 év körüli csabai napszámos ember a Főtéren felállított sátrak között nézegetett, amidőn egyszerre csak összerogyott s eszméletlenül terült el. Bevitték a városházára, de itt sem tudtak rajta segíteni, átvitték hát a kózkórházba, a hol anélkül, hogy eszméltre tért volna, egy óra mulva meghalt. Szívszélhűdés ölte meg, amelyben nagy része volt a tulságos mennyiségben élvezett alkoholnak.

Zombory Gyula szabad előadása Japánországról.

Zombory Gyula hírlaptudósító minőségben volt jelen az orosz-japán háboruban; 71 csatának volt szemtanúja; körülményesen megismerte a japán népet, életet azalatt a másfél esztendő alatt, amelyet Kelet-Ázsiában töltött. Gazdag tapasztalatait, élményeit nem engedte parlagon heverni: összegyűjtötte s közrebocsátotta őket; majd körutra indult hazánkban, hogy az élőszó varázsával bővítse, gyarapítsa a nagyközönségnek Kelet-Ázsiáról, kivált Japánországról szerzett ismereteit. E körutjában eljutott Csabára is s f. hó 2-án a főgimnázium tornatermében tartotta meg előadását a tanári kar s a nagyszámban jelenlévő diákság előtt.

Két és félórát tartott előadása s ezalatt igen nagy anyagot ölelt föl. Vázolta utját, mely Fiuméből kiindulva a Gibraltáron át Afrika körülhajózásával 62 napig tartott; szólt részletesen Tokióról, Japánország fővárosáról, nevezetesebb épületeiről, városrészeiről, a parlamentről, az igazságszolgáltatásról, a tanításügyről; leírta a japáni ház belsejét, a külsejét, a családi életet, az étkezést, a szokásokat, az erkölcsöket, a nőnek a családban való alárendelt szerepét, sok terhes munkáját; beszélt a japánok vallásáról, babonái-

ról, a hittérítők kegyes munkájáról stb. Egyszóval teljes képet nyújtott a hallgatóságnak arról az érdekes népről, melyet duzzadó ereje most tolt föl a világtörténelem színpadára.

Előadása rendkívül érdekes volt. Két és fél óráig szünet nélkül folyt ajkáról a szó s még sem érzett senki unalmat vagy fáradtságot előadás közben; még a kis nebulók is feszült figyelemmel hallgatták. Mintha csak mesét mondana, úgy beszélt, — minden jegyzet nélkül — s egy-egy adomának vagy személyes élménynek közbeiktatásával nem egyszer keltett derűtséget. Érthetően, világosan adott elő; megőrizte tárgyilagosságát s nem egy helytelen nézetet döntött meg, mely a japán cenzura kezén átment hírlapírói tudósítások révén ma is él a köztudatban.

Zombory az előadás során úgy nyilatkozott, hogy a jövő hét hétfőjén (március 9.) Japánról, keddjén (március 10.) Mandsuriáról s az orosz-japán háborúról tart előadást a csabai Kaszinóban. Az első előadáson hölgyközönséget is szívesen lát, míg a másodiknak véres eseményeit kevésbé ajánlja a hölgyeknek.

A világotjár, rendkívül szellemes, nagy memóriájú, ügyes előadónak saját tapasztalatain nyugvó érdekes és értékes előadásaira már most is föl hívjuk a közönség figyelmét. Tapasztalatunk alapján merjük állítani, hogy sokat veszít, aki ez előadásokat meg nem hallgatja.

Zombory e héten Gyulán és Orosz-házán tart előadást.

HIREK.

— Gróf Wenckheim Krisztina alapítványai. Már hirt adtunk róla, hogy a jótékonyágáról közismert gróf Wenckheim Frigyesné Békésmegye több községének nagy összegű alapítványokat szándékozik tenni. Most arról értesülünk, hogy az alapítványok ügye befejezést nyert s az összegek a vármegye alispánjának további intézkedés végett megküldettek. A nagylelkű alapítványokból mint előre jeleztük volt, a következő békésmegyei községek részesültek: Békés 40.000 koronával, Kigyós 20.000 koronával, Sámson, Földvár és Tótkomlós 5000 koronával és Póstelek 4000 koronával. Vagyis a békésmegyei alapítványok összege megközelíti a 80.000 koronát, ami ritka magas szám a békésmegyei alapítványok történetében. Az alapító levelek részletesen intézkednek az alapítványok célját, rendeltetését és kezelését illetően.

— Kinevezések. Az igazságügy-miniszter Karacsony jelenleg 3 hónapi időre a gyulai kir. törvényszékhez szolgálatra berendelt szarvasi kir. járásbírói aljegyzőt, továbbá Kálló Miklós, Göndör Béla, Farkas István és Fraller Jenő gyulai kir. törvényszéki aljegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén 1908 január 1. napjától kezdődő joghatályllyal a X. fizetési osztályba besorozott jegyzőkké nevezte ki.

— **A magánvasutak és az adó-reform.** A magyarországi magánvasutak kiküldöttéi vasárnap délelőtt Budapesten konferenciát tartottak, a melyen száznegyvenkét magánvasut képviseltette magát. A tanácskozás tárgya az előkészítés alatt álló adó-reform volt, amelynek több pontját a magánvasutak vezetői sérelmesnek tartanak. Az értekezleten dr. *Fábry Sándor*, az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatója elnökölt. Másfél óra hosszat tartó beható tanácskozás után, melyben elfogadták az előterjesztett memorandum-tervezetet, melyet legközelebb fognak a kormánynak átnyújtani. A kérelem legfontosabb része az, hogy a jövedelmi adó legyen mérsékelt és tíz százalék helyett öt százalékban állapítsák meg. A memorandum terjedelmes indokolása elmondja, hogy ez újabb adó-megterhelés erősen korlátozná a magánvasutak méltán megkövetelt fejlődését. Végül elhatározták az értekezleten, hogy a magyar magánvasutak közös érdekeik megbeszélésére időnkint hasonló értekezletet tartanak.

— **A gyulai gróf estélye.** Gróf *Almássy Dénes* és neje *Károlyi Ella* grófnő a múlt héten Budapesten a Nemzeti Kaszinó fényes helyiségeiben pazar bálát rendezett abból az alkalomból, hogy leányaik: *Emma* és *Denise* grófnők a társaságba bevezettek. A fiatal grófnők különben a fővárosi társaságnak már ez előtt is kedvelt alakjai voltak, a nyilvános nagy bálak, a lovardai Carousellek és a városligeti jégpálya erre bőven szolgáltatott alkalmat. Az estélyre hivatalos volt az arisztokrácia teljes számmal, továbbá a főváros vezető emberei, a diplomáciai kar és *Békésvármegye új főispánja is*. A nagystílusú fényes bálról a budapesti lapok valamennyien referáltak.

— **Sárréti János regénye.** Ezen a címen az a hír terjedt el a múlt héten a megyei sajtóban és jelent meg többek közt a mi lapunkban is, hogy *Sárréti János* volt szeghalmi ügyvéd, visszatérve a kath. egyház kebelébe, már misét is mondott. Most illetékes helyről azt közlik, hogy a hír ebben a formájában nem felel meg a valóságnak. Tény az, hogy *Sárréti János*, ki fiatal korában katolikus pap volt, de kilépett a papság kötelékéből és így a katolikus egyházból is, egynehány hónappal ezelőtt a papi rendbe visszavételét kérte. Az egyház főhatóság e kérelmet kész volt teljesíteni; de az ügy természetéből kifolyólag a dolog nem folyhatott le gyorsan, mert a felmentés megadásáért és így a visszavételért Rómába kellett folyamodni. Ez meg is történt, de a folyamodványra válasz még ezideig nem érkezett és így *Sárréti János* még nem tarthatta meg visszavétele után első miséjét.

— **Fuitt...** A közöskonyha utolsó napja az elmúlt szombaton volt. Ekkor hordták szét a bánatos kifutók az utolsó sok drága jó mindenfélét a polgártársaknak. Ezt a

dátumot, amely sokak szerint epochális jelentőségű, *Clió* nem vési be aranybetűkkel Gyula történetének lapjaira, de minden valószínűség szerint évenként kárörvendve ünneplik meg azok, kik a közöskonyha bukásában a házi koszt diadalát látják. Sajnos, hogy a dátum éppen február 29-ére esett s így az ellenlábások csak minden negyedik, ugynevezett szökőévben jubilálhatnak.

— **Az építő-ipari tanfolyam vizsgája.** A békéscsabai építő-ipari téli tanfolyam f. hó 14-én d. e. 9 órakor a *Novák Dániel*-féle házban tartandó évvizsgára az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja *Achim Gusztáv* igazgató.

— **Veszedelemes magyarság.** A hét folyamán több szarvasi kereskedőhöz érkezett egy gráci posztógyártól egy kihívó levél, amelynek valóban veszedelemes magyarsággal való megstilizálása minden tekintetben érdemes arra, hogy hű szövegében közre adjuk. Az érdekes levél így hangzik: „Igen Tisztelt Uram! Mikor Önnek az Úrak ruha vaszon vagyis töltő árúk s. t. b. szüksége van, és ezek olcsó venni tetszik, akkor tessék az én nagy Minta könyvet a hozzáadva levelezőlapon kérni, a mellett én Önnek azonnal — Odaküldöm. Öm eltardsa tőlem egy szép Ujéveajándékot és percentok, az első köldeményel a mellett több mint 40 koronáért Árú magában tartozik egy kitűnő Mértékkönyv. *Tiszteltessék* Ruha-Aruháza *Rudolf Fukal*. — Humoros kis írás, de azért mégis helyeselni való benne az a törekvés, hogy az osztrák gyáros, ha bármily kínosan is, de magyarul akar érintkezni magyar vevőivel. Mert a legtöbb bizony nem sokat kinlódik, hanem egyszerűen kifogástalan német nyelven írja meg a maga közlendőt.

— **Koszorumegváltás.** A békéscsabai izr. nőegylet ez uton mond hálát szegényei nevében dr. *Tardos Dezsőnek* és *Neumann Bandikának*, akik *Turteltaub* Bernát halála alkalmával 25, illetve 10 koronát küldtek koszorumegváltás gyanánt a nőegyletnek.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Öcsöd községben a héten öngyilkosság történt. *Daróczy János* jómódu 37 esztendő gazdálkodó kedden agyonlőtte magát s szörnyet halt. *Daróczy* az utóbbi napok óta állandóan busult. Életuntásának okát senkinek sem panaszolta el.

— **Menydörgés márciusban.** Ha valamivel enyhébb szél fújt volna vasárnap, március 1-én, ragyogóbb, szebb tavaszi napot kívánni sem lehetett még a Rivierán sem, a vasárnap délelőtti időjárásnál. A nap melegen sütött, az égbolt tiszta kék volt. Amde ebéd után hirtelen beborult s úgy félkettő táján hatalmas menydörgés reszkettette meg az ablakokat és az eső kezdett esni. A menydörgés több ízben is megújult s vagy félóra hosszúság tartott ez a márciusban ritka jelenség.

— **Verekedés.** Február 27-én a *Dorner*-féle pálinkamérés előtt *L. Szalay Mátyás* és *Benyó József* gádorosi emberek összekulönböztek. A parázs verekedés egész tömeg érdeklődőt odacsodított és a rendőrség figyelmét is magára vonta. A rendőri beavatkozáskor azonban a

viaskodóknak még segédcapatjok is támadt *Aradszki Károly* és *Régi Bálint* személyében. Ezért azután mind a négy a szolgabíró elé került. *Szalay* 2 napi, *Benyó* 3 napi elzárást s mind a ketten 40—40 korona pénzbírságot kaptak. A segítőket pedig 20—20 koronára ítélte a hatóság.

— **Meglopott borfiu.** *Tóth János*, aki a Fiume-szálló ugynevezett paraszt-kávéházában van alkalmazva mint borfiu, kitaró takarékoszággal 130 koronát gyűjtött össze. Annál fájdalmasabban érintette, amikor tegnap reggel észrevette, hogy ezt az egész összeget éjjel az ágyából ki-lopták. *Tóth* különben is szenvedett már eféle kárt; néhány hónapja a téli kabátját lopták el s ez még máig sem került meg. Szerencsésebb volt most, amikor a tolvajra és zsákmányára is csakhamar ráakadtak. A rendőrség, amelyre *Tóth* az esetet bejelentette, kiderítette, hogy a lopást *Nánási István* békési születésű 17 éves legény követte el, aki a Fiume konyhájában mint „eszajgpucser” dolgozott. Megtalálták a pénzt is, amelyet *Nánási* a jégverem szalmája alá dugott el. A tolvaj legény ellen lopás büntette miatt indították meg az eljárást.

— **Notári szenzációs társadalmi regénye** minap hagyta el a sajtót, a nagy feltűnést keltett *Quelle Signore* magyar fordításban „Az amolyan nők” címen. Szerző e művében merész kézzel világít beje a társadalom hazugságainak és bűneinek a sötétjébe. Megkapóan igaz és reális képek vonulnak föl e regényben, mely egy prostituált nő naplója alakjában valóban művészi érzékkel festi a mi társadalmunkat gyötrő sebeket, éles szavakkal boncolja mindama tüneteket, melyek ezeket kísérik. Notári regénye a maga egészében a szenvedők iránti részvétnek felkiáltása azon környezet ellen, mely e szerencsétlenek romlásba jutásáért felelős. Tehát a társadalomhoz intézett e könyv minden kijelentése, melynek nagyobb hatásossága kedvéért a maga nyers leplezetlenségükben tárja fel az emberi dokumentumokat. Oly kiméletlen ez a leplezetlenség, hogy a merészebb irodalmi termékekkel éppen nem prűderiával fogadó Olaszországban is szemérem elleni kihágás miatt sajtópör indult meg szerzője ellen. Ez azonban fényes rehabilitációval végződött, mert szakértők kimutatták, hogy amilyen kiméletlenül mutatja be Notári könyve a társadalom erkölcsi festőjét, annyira világos a célja: megvetést, méltatlankodást imprimálni e bűnök iránt. „Az amolyan nők” gondos művészi fordítása tökéletesen visszaadja az eredetnek összes szépségeit. A csinosan kiállított könyv ára 2 kor. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a kiadónál *Sachs Frigyes* Budapest, VI. ker., *Andrássy-ut 37.*

Mulatság.

A farsang vége.

A gazdabál, vasutásbál, iparosbál. — A mai, utolsó mulatságok.

A mai nap: *hushagyó kedd* nevezetes dátum a mulató fiatalság, a gondos mamák, meg a leányos családapák életében egyaránt. Persze nem egyforma szempontból mérlegeli a három kategória e dátum jelentőségét; mert például, amíg a fiatalok bizonyos lemondó melanchóliával bucsuznak el a tüzes csárdástól, meg az elegáns bosztontól, a ritmikus keringőtől és a változatos, figurás négyestől, addig a gondterhes és immár meglehetősen prózai öregek a megkönnyebbülés sóhajával veszik tudomásul az oly ide-

álisan szép, de rut anyagi oldaláról tekintve, oly kellemetlenül költséges szezon tovattüntét. És amíg az előbbiektől féltő gonddal és a kellemes emlékezés örömteli érzetével rakosgatják el az elmúlt farsang igénytelen és mégis drága emlékeit, egy-egy könnyed táncrendet, egy elhervadt virágot, addig az utóbbiak épp oly gondosan, de sűrű fejkargatások közepette olvasgatják össze az idényből rájuk maradt szintén drága, de kellemetlen emlékeket: a toalettekről és egyebekről szóló, részint elintézett, részint még ezután kiírandó számlák tömkelegét.

A mai nappal ér véget az idei farsang, amelynél hosszabb különben már jó ideje nem volt. — Az utolsó napokban természetesen sűrű egymásutánban bonyolították le a még hátralevő mulatságokat. Szombaton, vasárnap és hétfőn négy bál is volt Csabán, és pedig mindegyik a nagyobb szabásúak fajtájából való.

Szombaton este folyt le a teljes siker jegyében a *Gazda-bál*, amelyet a Békéscsabai *Gazda-kör* saját könyvtára javára a *Vigadó* összes termeiben rendezett. Az agilis rendező-bizottság mindent megtett a bál minél fényesebbé tételére s fázadozását jelentékeny anyagi és erkölcsi siker koronázta. A jelen volt hölgyek névsorát és az anyagi ügyekről szóló elszámolást a rendező-bizottság határozatából kifolyólag csak a helyi lapok vasárnapi számaiban teszik közzé, amikor azt mi is hozni fogjuk.

Ugyancsak szombaton folyt le a *Rudolf-főgimnázium* hangversenye és táncmulatsága is, amelyről alább külön cikk keretében szólnunk.

A magyar szt. *Korona Országai Vasutas Szövetségének Kerületi Elnöksége* által rendezett mulatság minden tekintetben méltóan zárta le az idei farsang elite mulatságainak sorozatát. Az ügybuzgó rendezőség élén *Szemere Kálmán* állomásfőnökkel, aki alárendeltjeinek nemcsak feljebbvalója, de igazán odaadó pártfogója nemcsak a komoly munkában, hanem a kedélyes mulatságban is, *Kirschbaum Manó*, *Sipos Lipót*, *Martin Ignác* és *Izsdokovits Izsó* főrendezőikkel mindent elkövetett, hogy a mulatság jól sikerüljön és ügybuzgóságát teljes siker kísérte. A bál sikere nagyrésztben *Kirschbaum Manóné* urnő érdeme, aki egymaga 200 korona áru jegyet adott el és akinek a rendezőség hálája kifejezésül gyönyörű csokorral kedveskedett. A mulatság 8 órakor kezdődött és a nagyszámú közönség már előre biztosította a mulatság teljes anyagi és erkölcsi sikerét. Az első négyest körülbelül 50 pár táncolta. A mulatság csak a reggeli órákban ért véget és a résztvevők valószínűleg még sokáig fognak visszaemlékezni erre a sikerült és minden ízében kedélyes mulatságra. Végre hétfőn este az *Iparos Olvasókör* kitünően sikerült bálja folyt le a *Pannónia* összes termeiben.

Itt is az anyagi és erkölcsi siker egyformán nagy volt s a bál hatalmas közönsége, amely zsufolásig megtöltötte a helyiségeket, a késő hajnali órákig a legkitünőbbben és a legkedélyesebben mulatott. A megjelentek névsorát és az elszámolást szintén jövő számunkban adjuk.

Ma, az utolsó napon a község két táncmestere rendez álarcos bált, és pedig Herz Márton a Zöldfavendéglőben, Gavenda Béla pedig a Széchenyi-ligetben. A község népe bizonyára felhasználja a kettős alkalmat, hogy az utolsó napon még egyszer istenigazában kimulassa magát.

Hangverseny és táncmulatság a csabai Rudolf-főgimnáziumban.

A békéscsabai ág. h. ev. Rudolf-főgimnázium ifjúsága február 29-én tartotta meg évek óta közkeveltségnek örvendő hangversenyét és táncmulatságát. Több oldalról hallottuk, hiányos volna a farsang, ha diákjaink egyszer valami okból kimaradnának a farsangi naptárból.

Bár a hangverseny és utána a táncmulatság minden tekintetben kitünően sikerült, mégis volt egy hiba: nagyon hiányoztak a nyilórózsák gyönyörű koszorujából a fésülő bimbók; a csabai felsőbb leányiskola növendékei, akik a tantestület tilalma miatt voltak kénytelenek távol maradni. Értjük és teljes mértékben méltányoljuk a tantestület azon törekvését, hogy a gondjára bízott ifjúságot a korai élvezetektől elvonja. De amikor oly alkalom adódik rá, amilyen a múlt szombati volt, midőn teljes nyugodtsággal a szülők s a főgimnázium tanárainak gondjaira bízhatták növendékeiket, akkor szerény véleményünk szerint nem volt megokolt a tilalom. Sokat írtak már arról, megengedhető-e a serdülő lányok és ifjak találkozása ily alkalmakkor, de azt a legkomorabb pedagógusnak is meg kell engednie, hogy nemcsak a felnőtteknek, hanem a serdülő félben levőknek is vannak vágyaik az ártatlan mulatságra, s rideg kézzel nem szabad letépni az efféle vágyaknak a lélekben ösztönszerűleg felszárjázó virágát. A pedagógusnak olyan a dolga, mint a kertészé: tépje ki az ifju lélekből a gyomot és a töviset, de máskor csak nyesegetse, a helyes irányba terelje a lélek növényeit... Példák mutatják, hogy sokan így gondolkoznak a mulatságról, mint mi; a sok közül elég lesz tán a mezőturi s a máramarosszigeti felsőbb leányiskolákra hivatkoznunk, hol a tantestületek még a benlakóknak is megengedik, a gimnáziumi ifjúság mulatságaiban való részvételt. Ugy tudjuk, diákjainknak nincs oly rossz hírnevük, hogy velük szemben különleges intézkedés volna szükséges.

Távol áll tőlünk a szándék, mintha mi a csabai felsőbb leányiskola belső ügyeibe kívánnánk avatkozni. Nem; mi csak a nagyközönség, a szülők véleményének adunk kifejezést s reméljük, hogy szavaink megtalálják

az utat az illetékes helyre s a legközelebbi alkalommal újra gyönyörködhetünk abban a szép képben, amelyet a serdülő ifjúságnak ártatlan, minden érdek nélkül való kedves mulatozása tár a szemlélő elé...

E kitérés után még egy pár szót az estéről.

A hangverseny műsora ügyesen volt megválogatva: volt ének, zongora, szavaltat s föllépett a diákzenekar is. Igen tetszett a daloskör éneke (A Tihanyi echóhoz és két magyar nótá); nem csoda, Galli János avatott keze vezette. Misrahy és Kálmán szépen, érzékkel s nagy gyakorlatra való technikával játszottak. A diákzenekar Achim Károlynak nagy szorgalmát és ügyességét dicsérte; jó volt Szamek szavaltata s nagy tetszést arattak Szegedy Lajosnak ügyes költeményei. A jelenlevő közönség nem is fukarkodott az elismeréssel s végül melegen gratulált a tanári karnak, kiváltképpen Achim Károlynak, a hangverseny fardhatatlan rendezőjének.

A hangverseny végeztével kezdetét vette a tánc, s hajnalig tartott változatlan jókedvvel. Akik nem vettek benne részt, az alumneumi helyiségekbe vonultak s ott töltötték kedélyes perceket.

Ugy halljuk, hogy az est nemcsak erkölcsi, hanem anyagi tekintetben is fényesen sikerült s tetemesen fogja növelni azon ifjúsági egyesületek alapjait, amelyek a jótékonyaságnak, a szegény diákok segélyezésének nemes szolgálatában állanak.

Színház.

Vasárnap este egy angol operettet mutatott be a színtársulat, a Népszínház-Vigoperában megbukott *Bálkirálynőt*. A darab a Hamupipőke híres meséjének ötlettel és rendkívül unalmas feldolgozása elég kellemes, bár nem tulságosan kiváló muzsikájával. Az előadás nem sokat lendített a darabon, mely a kis számú közönségre igen csekély hatást tett. A szereptudás ezúttal is gyenge lábbon állott. A szereplők közül elég jók voltak Lévy Margit, Novák Ilona, Papp Erzsébet, Kuthy Janka, Áldoryné, Szalma Sándor, Áldory, Kertész, Várady stb.

Tegnap ünnepi előadás volt. Papp Erzsébet 30 éves színészi jubileumát ülték. A „Falu rossza” előadása előtt a színpadon üdvözölte a társulat a kiváló színésznőt, akinek szép ajándékot is nyújtottak át. A jubileumi előadásban résztvett — élén Mezey igazgatóval — a színtársulatnak ugyszólván valamennyi tagja. Papp Erzsébet Finom Rózsit játszotta igazán művészién. A közönség, amely már megszokta, hogy Papp Erzsébet minden szerepében kiválót nyújtson, lelkesen ünnepelte a jeles színésznőt. Fényes alakítás volt Mezey Kálmán Gonosz Pistája is, kiváló volt Szalma is Göndör Sándor szerepében. Am tetszetek a többi szereplők is valamennyien s általában az előadás kielégítő volt.

A lesoványodást

meggátolja, a testet, a gyermek húsát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsio. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is meg erősíti éppugy, mint ahogy sok ezer gyermek meggyógyult e szer használatával. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, ugy azonnal adassék neki

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer-védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsio

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT-féle Emulsio van, mindig egyenlő, a tudományos világ által elismert adagokban. 12

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Közgazdaság.

Hogyan öntözik a földeket az idegen világrészeken?

(A vizszabályozásról szóló cikksorozatból.)

Írta: Ludvig Ede.

V.

A Nilus áradása minden évben rendszeren a nyári időszakban áll be. Mikor a nyári napfordulat idején, tehát június közepén a nap a rákterítő vidéke fölött függőlegesen áll, a Nilus felső részén, az egyenlítőtől északra megerednek az időszaki esők, a folyam földagad, Egyiptom síkföldjét elönti. Az őszi napj — egyenlőség idejéig, — szeptember közepéig, folytonos áradásban van, melynek lepadása után termékeny iszapot hagyva maga után s melybe csak vetni kell.

Nekünk magyaroknak talán kissé különösnek tetszik az, hogy a Nilus nyár derekán árad meg és az egyenlítő vidékén éppen akkor van az esős időszak, mikor a nap tetőpontján jár, a hőség legnagyobb. Holott nálunk egészen megfordítva van, a nyár forró és száraz, a lecsapódások ideje a hűvösebb évszakokra esik.

A rövid magyarázat ez: Az egyenlítő vidéke fölött az egész földgömbünkön állandóan, mint fekete sáv vonul végig az ugynevezett szélcsendek öve. E helyeken folytonos lecsapódások vannak. A két naptérítő vidékén is van ilyen sáv, szélcsendek öve. A három szélcsendek öve között, mint két széles sáv veszik körül a passátok öve a földgolyót, e helyeken folytonosan derült idő van. Afrikában és Délamerikában a szélcsendek öve képezi az esős időszakot, a passátok öve pedig a száraz időszakot. Ezen lecsapódási gyűrűzeteket a nap delejes vonzása okozza; az ilyen gyűrűzetek az összes bolygókon is észlelhetők. A csendek övében a lecsapódások a világtengereken minden időben meg vannak, a szárazföldön azonban csak akkor és ott, ahol a nap tetőponton jár és ha a levegő a talajtól is kap nedvességet. Ezen természeti okok hozzák létre az egyenlítő vidékén, a Gallák földjén azt a nagymérvű esőzést, mely a Nilust megárasztja.

Az esős időszak az egyenlítő és az ész. szél. 10—12 foka között, a Fehér—Nilus vidékén június közepétől október közepéig tart, a termények betakarítása itt novemberben van. Az esős időszak alatt termel-

nek: kölest, szorghot, kukoricát, tatárkát, árpát, kávé, cukornádat, gyapotot. Buzát nem termelnek, mert a lisztjéből készült eledeleket nehéz ételnek tartják. Kenyeret durrah nevű cirok lisztjéből készítik, amely kenyeret dokának neveznek. A cirok, ha megérett, szárát levágják, újra kihajt és még egy termést ad. A banaán, édes krumpli, — itt élvezhetlen, közönséges krumplival tesznek most kísérletet.

A Nilus másik ága Kék-Nilusnak nevezetik, Abessiniából ered; az iszapot a Nilusba e folyó hordja, mely Egyiptom földjét termékenyíti teszi.

A Nilus folyását követve, Felső-Egyiptomba érünk, mely reánk, magyarokra a legtanulságosabb hely, mert a földek öntözésének idejét és az öntözött területeken való növénytermelés leghelyesebb módját itt tanulhatjuk el legjobban.

A Nilus balpartján terül el hosszan Tahta alföld, melynek átlagos szélessége 18 km. A Nilus júniusban kezd áradni, és július végén egészen feldagad. Ekkor a Nilus vizét kezelő mérnöki hatóság kihirdeteti a napot, melyen az áradás vizét a síkságra bocsátja. 6 milliárd köbméterre becslik azt a víztömeget, mely Tahta síkját elborítja; ebből 4 milliárd lefoly, 2 milliárd a földben marad. A földek átlag 30 km. nagyságu táblákra vannak osztva. A mederből kiáradó víz a magasabban fekvő táblákról lépcsőzetesen folyik az alantabb fekvőkre. A lefolyást egyik tábláról a másikra a töltéseken levő szilipek szabályozzák. Minden táblán 20 napig áll a víz; 40 nap múlva a megmaradt víz mind a Nilusba kerül vissza. Az öntözésnél a mérnöki hivatal közegei ügyelnek fel és hatósági joggal intézkednek.

(Folytatjuk).

Segédszerkesztő: Laptulajdonos: Teleky Sándor Dr. Ursziny János

Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség” könyvnyomdájában, Békéscsabán.

Kénytelen voltam ki-maradni a kompániából,

miután a dohányzás és a füstös levegő megártott. Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, — ezek voltak a következményei. De ha az ember ugyanis unatkozik és nincs se kije, mint a kompániája, — az már nem élet. Ekkor kaptam az erdészről egy skatulya Fáy igazi Sodenit ásványpastillát és megpróbáltam. Na és hogy van? Látja, a pipázás izlik nekem és a sör is és jobban vagyok, mint valaha. Aki okos ember, megpróbálja. Megvehető 125 koronáért minden gyógyszerárban és drogeriában.

Vezérképviselőség Ausztria-Magyarország részére:

Wien, IV., Grosse Neugasse 27.

Nagy

Purim Estély

rendeztetik
Lipkovits József
„Nádor“-kávéházában.

Kovács-gépezés műhely berendezés eladó.

Bővebbet Szamek Samu,
Békéscsaba, Régi patikautca

Száraz, egészséges
tölgyfa-szőlőkarók
1000 darabtól feljebb, ugy-
szintén vagononkénti vételnél

tűzifa

is a legjutányosabb
árakon szerezhető be

Stein Mihály

tűzifa-, mész- és
szénügynekességénél

Békéscsabán, Buzapiac 863. sz.
Rendelések a Kossuth-kávé-
házban is eszközölhetők.

Mc. Cormick Harvesting Machine Co.
chicagói aratógépgyár vezérképviselői

Rovács Soma és Társa, Arad.

Az érdeklődő tisztelt gazdaközönség
szives tudomására hozzuk, hogy
Békéscsabán, a „Fiume“-
szálloda termében

1908 március hó 7-én szombaton,
8-án vasárnap és 11-én szerdán
ingyenes aratógép-

tanfolyamot

rendezünk, gyári főszerelőnk vezetése
alatt. Minden érdeklődő **vételköte-**
lezettség nélkül meggyőződést,
utbaigazítást és tájékoztatást nyerhet a
világ legelső és legnagyobb arató-
gépgyár gyártmányai tökéletessé-
géről és könnyű kezelhetőségéről.

Minél számosabb látogatást kér teljes
tisztelettel

KOVÁCS SOMA és TÁRSA
Arad.

Békés-Csabai takarékpénztár egyesület.

Részvénytőke : 1.000,000 K. Alapított 1872-ben. Egyéb tartalékok : 300,000 K.
Tartalékalap : 500,000 K. Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye. Fiókintézet : Gyomán.

Azonnal folyósítunk amortizációs
és egyszerű kamatos

jelzálogkölcsonöket.

Konvertálásokat, váltó-leszámitolásokat,
folyószámla-kölcsonöket kedvezően intézünk el.

Óvadéki célokra értékpapirokat kölcsön adunk.
Betéteket átvesszünk, megfelelő napi kamatozás
mellett és azokat kívánatra felmondás nélkül
bármikor azonnal visszafizetjük. Átutalásokat
eszközlünk Budapestre, Bécsbe és nagyobb
bankhelyekre. Készséggel adunk bankügyekben
a hozzánk fordulóknak megbízható információ-
kat és tanácsokat.

Pénztári forgalmunk volt:

1903-ban : 130 millió K. 1904-ben : 136 millió K. 1905-ben : 143 millió K. 1906-ban : 187 millió K. 1907-ben : 206 millió K.

Békés-Csabai takarékpénztár egyesület.

Villamos üzemmel pörkölt kávé.

Meinl Gyula-féle

Magyarország legnagyobb kávé-
és thea-behozatali cég lerakata
Békéscsabán egyedül

Patay Mihály

csemege-kereskedésében

Vasut-utca, Korossy-ház.

Figyelmeztetés! Meinl-féle villamos üzem-
mel pörkölt kávék naponta
frissen kaphatók a következő árakban:

1/4 kilogram: 70 fillér, 80 fillér,
90 fillér, 1 kor. és 1 kor. 10 fillér.

Tisztán kezelt áru.

Teasüteményekből legnagyobb választék

Valódi Jamaicai Rum.

REIN JENŐ festék- és kefe-üzlete

BÉKÉSCSABA, Vasut-utca, Molnár-ház.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint
kizárólagos

festék-, ecset- és kefeárú-üzletemet

ismét megnyitottam és raktárom tulhalmozottsága miatt igen
jutányosan árusítok mindenféle festék- és kefe-árut. Kiválóan
ajánlom saját készítményű olajfestékeimet. Mindennemű szoba-
padló lackjaimat, borostyánlak, linoleum, a világhírű „Medve“-
jegyű padlólack egyedüli lerakata, angol és belföldi kocsi-
mázak, mindennemű és színű száraz és por-festékek, homlokzat-
festékek, ruhakelme festékek, művész-olaj és aquarell vízfesték,
festő-vásznak, minden a festék szakmába és iparosok részére szük-
séges anyag-áruk a legjobb minőségben a legjutányosabb árban.

Amerikai petroleum és denaturált szesz jutányos árban.

Tisztelettel: REIN JENŐ.

Ugyanitt teljes fűszerüzlet-berendezés, valamint egy
minden szobában felállítható és összerakható gőzfürdő
igen jutányosan eladó.

Vicskó Testvérek

KOCSI-GYÁRTÓR

BÉKÉSCSABÁN

Zsidótemplom-utca
1760. sz.,

saját házukban.

Készítenek mindennemű
modern

URI HINTÓ-KOCSIKAT,

fedeles kocsik és batárokat,
uri szánokat, valamint az
összes ruganyos kocsikat
kifogástalan csinnal.

Ócska kocsik javítása és
ujakkal való becserélése.

Gazdasági eszközöket, teher-
kocsikat stb. a legjobb minőségben,
jutányos árakon készítenek.

Javításokat gyorsan,
pontosan eszközölnék

Az Arany-utca 483. sz. alatti

háza

jó üzlethelyiséggel és lakással azonnal eladó, vagy bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Ursziny János ügyvéd Békéscsabán.

Békéscsabán, Szvinyarkán

50 KISHOLD FÖLD

(volt Szeberényi-féle föld)

oktákra parcellázva, közvetlen a körgát mellett előnyös fizetési feltételek mellett

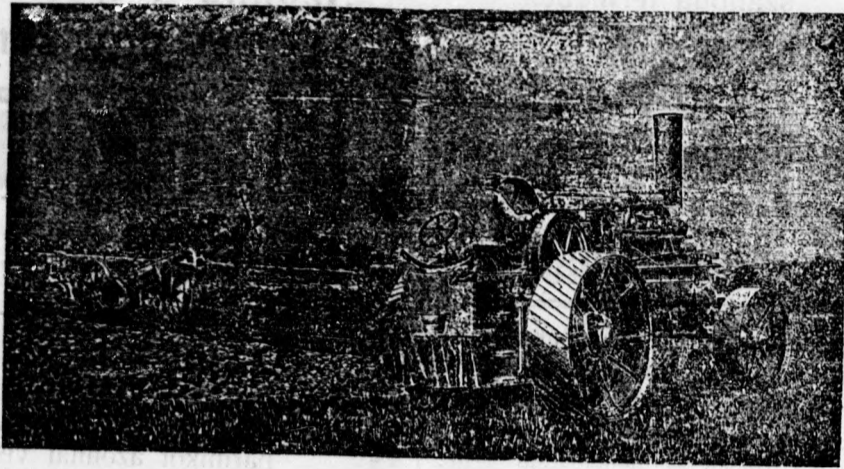
eladó.

Értekezhetni Dr. Ursziny János ügyvéd urnál Békéscsabán.

Szegfű Rudolf gazdasági gépraktára

Békéscsaba, Buzapiac.

Ajánlja a legkitűnőbb gyártmányú mezőgazdasági gépeket.

Bächer és Melichár elismert mezőgazdasági gépgyáranak békésvármegyei kizárólagos képviselője. Földeknek gőzekével való felszántását a legjutányosabb árban elvállalja saját gőzekével. Óriási pénz- és időmegtakarítás a gazdáknak, kik földjüket gőzekével szántatják.

Johnston-féle aratógépek békésvármegyei főügynöksége

Egy jó házhól

való erős fiu

felvétetik Dorn József lakatosmesternél Békéscsabán.

tanonc

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
elégendő, csak	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, szintúgy felöltőszövetet, turistaköntőt, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségi tagként közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Csongrádon, a piac legfor-
legszebb helyén egy szép nagy

üzlethelyiség

két remek nagy kirakattal és üzleti raktárral, amely rőfös-üzlethelyiségnek, esetleg vaskereskedésnek, bor-raktárnak, vagy konfekciós üzletnek igen alkalmas, azonnal kiadó. A hasznobér 250 forint. Ugyanott egy modern szép teljes rőfös-berendezés is igen olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt Szabó Géza Csongrádról.

Reisz Miksa bútorgyára

Békéscsaba, Vasút-utca 1155. és 1156. sz.

Műasztalos, kárpitos-
és diszitő-műhelyek.

Rajziroda.

Telefon: 20. sz.

Telefon: 20. sz.

Saját készítményű
teljes

lakásberendezések
állandóan

nagy választékban.